

Czy ekonomizować energetykę. Jacek Walski – AM PREDA, Ozimek 2008.

Odzwierciedleniem dynamicznych zmian w gospodarce energetycznej są zmiany w ustawodawstwie polskim. Urynkowanie cen energii, równouprawnienie podmiotów w zakresie planowania energetycznego, dopuszczenie do nieograniczonych realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii, upowszechnianie programu efektywności energetycznej – to kierunki, które dopuszczają społeczeństwo do decyzji o kształcie energetyki.

Wielowątkowość zmian wymaga szczególnej aktywności uczestników.

Podejmowane decyzje w obrębie energetyki stają się decyzjami o dużym znaczeniu ekonomicznym.

Nie można wymagać, aby samorządowcy znali się na wszystkim. Stąd niezmiernie ważne staje się wspieranie decyzji samorządu badaniami wykonanymi przez specjalistów.

Wielowątkowość zmian wymaga uporządkowania ich wedle regionalnej wagi.

W tle podejmowanych decyzji za każdym razem mamy do czynienia z zapisem z ustawy o finansach publicznych, który mówi o wydatkach celowych, oszczędnych z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów. Perspektywicznym pryzmatem dla wyznaczenia energetycznych celów będzie rozwój oraz bezpieczeństwo energetyczne i ekonomiczne mieszkańców województwa kujawsko - pomorskiego.

Wielowątkowość zmian w energetyce obejmuje nie tylko zadania elektroenergetyczne. To również zmiany w ciepłownictwie i gazownictwie. Medialny szum spowodował przypisanie zmian liberalizacyjnych tylko elektroenergetyce. Powszechność i jednolitość usługi elektroenergetycznej jest także powodem, dla którego również dzisiaj, na tym seminarium, o niej mówimy.

Proces zmiany sprzedawcy energii w Polsce napotyka na przeszkody, które nie pozwalają na to, by proces ten stał się lawinowym.

Najważniejszą przeszkodą związaną ze zmianą sprzedawcy jest brak kampanii informacyjnej, która pozwoliłaby na stworzenie rynku klienta. Obecne dążenia sprzedawców energii do podwyższania cen energii wywołane są brakiem reakcji klienta na niekorzystne zmiany. Zachowania sprzedawców w naturalny sposób wykorzystują sytuację.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki i Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wydając w dniu 24.04.2008 r. wspólny komunikat - uznali, że jednostki sektora publicznego muszą wybierać sprzedawców energii w drodze przetargów.

Jest to swoisty sposób na wymuszenie zachowań prorynkowych. Tym sposobem instytucja publiczna może stać się wzorcem klienta na rynku elektroenergetycznym.

Specyfikacje istotnych warunków zamówienia przygotowywane są w całości przez specjalistów od zamówień publicznych. Brak zrozumienia języka i pragmatyki energetyki jest przyczyną wielu niepowodzeń w realizacji wyboru nowego sprzedawcy. Zmiana sprzedawcy energii zaczyna przypominać grę na giełdzie, gdzie konieczna jest stała obserwacja rynku i próba przewidzenia zachowań sprzedawców. W grę nie wchodzi zyski, ale oszczędności. Dla samorządu, który zobowiązany jest do racjonalnego wydatkowania środków, każda wartość obniżająca lub ograniczająca koszty jest wartością cenną. Dla podejmowania skutecznych decyzji warto posiłkować się wiedzą fachowców. Stąd projekt ustawy o efektywności energetycznej mówi jednoznacznie, że nie wolno nam dokonywać zmian, gdzie miarą jest „oko” bądź wyczucie. Dokonanie zmian uzasadnia audyt.

Proces zmiany sprzedawcy jest tylko elementem w polityce energetycznej jednostki samorządu terytorialnego. Ustawa Prawo Energetyczne i Krajowy Plan Działań na rzecz Efektywności Energetycznej umacniają rolę samorządu w planowaniu energetycznym. Ustanawiają partnerstwo pomiędzy samorządem a sieciowym zakładem energetycznym. Decyzje o rozwoju, to wynik negocjacji o wizji rozwoju gminy widzianej oczyma samorządu

i przedsiębiorstwa sieciowego. To kompromis wypracowany przez dwóch równorzędnych partnerów.

Wielu wójtów, burmistrzów twierdzi, że energetyczny plan w gminie jest nieprzydatny, że to niepotrzebnie wydane pieniądze.

Wykonane opracowania leżą na półkach. Dlaczego tak jest? Urzędnicy gminy nie uczestniczyli w pracy nad projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Zlecili zadanie firmie zewnętrznej, a ta przywiozła autorski dokument, z którym nikt nie miał czasu się zapoznać. Czas to zmienić. Gminny plan energetyczny winien stanowić fundament dla całokształtu procesu decyzji inwestycyjnych.

Rozproszenie energetycznych ośrodków decyzyjnych w strukturze urzędu miasta czy gminy nie sprzyja w realizowaniu spójnej polityki energetycznej. Potrzebne jest znalezienie rozwiązania systemowego. I powinna to być osoba stojąca na straży energetycznego rozwoju regionu. Energetyk Gminny.

Tworzenie gminnego planu energetycznego nie może być oderwane od rozwiązań energetycznych zastosowanych w gminach sąsiednich. Logika wskazuje, że rozwiązania te muszą być spójne. Wskazano by, aby nasz plan znalazł odniesienie w programie jednostki skupiającej infrastrukturę o szerszej skali. Powiatowy Program Rozwoju Energetyki jak i Wojewódzki Program Rozwoju Energetyki mógłby stać się podstawą dla jednoznacznego umiejscowienia gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

W procesie planowania energetycznego nie można pominąć kwestii środowiskowych.

Podczas Konwentu w Międzyzdrojach Marszałkowie RP przyjęli stanowisko w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez rozwój energetyki odnawialnej oraz sieci elektroenergetycznych.

Po raz pierwszy dostrzeżono, że dla bezpieczeństwa społecznego alternatywą w energetyce mogą być rozwiązania dotychczas niedoceniane.

Dopiero niedawne nieszczęście każe poważnie się zabrać do reelektryfikacji.

Nie możemy sobie pozwolić, aby energetykę bagatelizować

Energetyka zbagatelizowana to groźne zjawisko. Bagatelizuje się ważne społecznie kwestie. A są to kwestie bezpieczeństwa, dywersyfikacji, ochrony środowiska i reprezentacji społecznej.